

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд представен за придобиване на образователната и
научна степен „Доктор”
към катедра „Футбол и тенис“ при НСА „Васил Левски“

от проф. Георги Владимиров Игнатов, доктор
СУ „Св. Климент Охридски“, Департамент по спорт,
катедра „Спортни игри и планински спортове”

***ТЕМА:** „Специализирана методика за подготовка на 12-13 годишни
футболисти”*

Автор на дисертационния труд: Данаил Георгиев Иванов

Научен ръководител: доц. Емил Атанасов, доктор

В последните години се наблюдава тенденция към снижаване на възрастта за начало на организирани занимания по футбол. Това промени методическото съдържание и структура по отношение подготовката на младите футболисти. От друга страна все по ранното включване в представителните отбори, предявява високи изисквания към работата във футболните школи с подрастващите.

Разрешаването на проблема за многогодишната подготовка на младите футболисти е свързан с опитите емпирично да бъдат обосновани нови модели и подходи за работа, които да отразяват нуждите на практиката. Изследователската и експерименталната работа в годишния цикъл с 12-13 годишни млади футболисти е от огромно значение за развитието на младите футболисти. Тази възраст се определя като основна за тяхното развитие. Това е така, защото тя е свързана с преминаването от един етап от развитието на човека в друг. Във футболен аспект е определяна като края на периода на ранното обучение в играта. Общоприето е, че пропуските в подготвителните възрасти влияят на способностите и развитието на спортиста в професионалното му направление и трудно могат да се компенсират във времето. В този смисъл темата е актуална и важна за подготовката на перспективни млади футболисти. Всичко свързано с оптимизирането на тренировъчния процес при подрастващи футболисти заслужава одобрение и засилен изследователски интерес. Това е и гледната ми точка от която ще анализирам и ще дам своята оценка за идеите и

резултатите в дисертационния труд на тема *„Специализирана методика за подготовка на 12-13 годишни футболисти“*.

Дисертационният труд е оформен в едно книжно тяло с обем от 156 страници, от които 117 основен текст, съдържащ 47 таблици и 24 фигури, 8 страници използвана литература, както и 31 страници приложения. В структурно отношение трудът е построен правилно, като включва увод, три основни глави, изводи и препоръки оформени като четвърта глава и използвана литература. Като структура, обем и последователност на изложението предложеният дисертационен труд отговаря на основните изисквания за такъв род разработки.

За подготовката на глава първа в обем от 81 страници са използвани 113 източника, от които 49 източника на кирилица, 58 на латиница и 6 интернет сайта. В тази част на труда Данаил Иванов последователно ни запознава в детайли със закономерностите, факторите и показателите при развитието и растежа на човека. Извършен е обстоен анализ на възрастовите особености на детския организъм. Направена е характеристика и са разкрити особеностите на пубертетната и предпубертетната възраст, в т.ч. и физиологичните изменения в организма. Авторът ни запознава с подбора и селекцията, в т.ч. идентифициране на таланта. Разкрива физическите показатели и генетичните зависимости на двигателните качества, както и всестранното развитие на двигателните способности при подрастващите. Много обстойно е разгледано развитието на кондиционните способности във възрастов аспект и сензитивните периоди за развитие на двигателните качества, техническата, тактическата и психологическата подготовка на подрастващи футболисти в теоретичен и най-вече в приложно-методичен аспект. Разгледано е и формирането на двигателните умения и навици в спорта. Запознати сме и с контрола и оптимизацията на процеса на подготовка. Творчески са изследвани публикациите по темата. Проучването на състоянието на проблема е извършено компетентно и в необходимия научен стил. В края на първа глава, докторантът е разработил кратка и ясна и добре построена работна хипотеза, която формира концепцията на дисертационния труд.

Във втора глава „Цел, задачи, методика и организация на изследването“, в своята логична последователност в обем от 20 страници са представени целта и произтичащите пет основни задачи, формулирани ясно и точно и даващи ясна представа за намеренията на докторанта.

Авторът е описал обекта, предмета и субекта на своето изследване, а приложените изследователски методи дават възможност за обективен анализ към

постигането на целта и задачите на труда. Подробно е описана организацията на изследването и тестовете за спортнопедагогически контрол. В края на втора глава подробно са описани параметрите и структурата на приложения модел за подготовка на 12-13 годишни футболисти в педагогическия експеримент.

В структурно отношение, разработването на глава втора е научно обосновано и удовлетворява напълно, а съдържанието и допринася за високата стойност на дисертационния труд. Най-общо положителните моменти за написаното в тази глава се отнасят до ясно изградената методологическа постановка на изследването, подходящата и многостранна методика на изследване. Много добро впечатление в тази глава прави последователността в която е представена организацията и реализацията на експеримента и точно подобрите и описани подробно тестове за контрол и оценка на постигнатите резултати. Докторанта решава поставените задачи за постигне на набелязаната цел на изследването, чрез добре подобрена методологическа база и използваните технически средства и методи за събиране на емпиричните данни.

Трета глава, „Анализ на резултатите“ е разработена на много добро научно ниво. В тази част от дисертацията, която е в обем от 26 страници се анализират резултатите от анкетното проучване със 116 специалисти по футбол, заемащи позиции в треньорски школи в системата на детско-юношеския футбол, старши треньори на аматьорски и професионални клубове в България. Представен е вариационен и сравнителен анализ на резултатите от изследването с експерименталната група, съставена от 24-ма състезатели на ПФК „Левски“ – гр. София и с контролната група, съставена от 19 състезатели на ПФК „Берое“ – гр. Стара Загора. На базата на статистическата обработка е извършено акуратно тълкуване на обективните показатели от проведените тестирания. Съществен принос за практиката е проведения корелационен анализ на резултатите и онагледените зависимости между техническите способности и физическите качества. Резултатите от проведените тестирания недвусмислено показват, че експерименталната методика в годишния цикъл повишава ефективността на тренировъчната работа в експерименталната група.

От разширеното научно търсене, направените изследвания и анализи в тази част на дисертацията ми позволяват да посоча следните основни приноси за практиката:

1. Предоставени са данни за същността и промените в двигателния потенциал, както и корелационните им връзки с основните психически, технико-тактически и физически показатели.

2. Създадена и апробирана е комплексна методика за подготовка на 12-13 годишни футболисти.

3. Създадена е тестова батерия за контрол и оценка на основни за футболната игра двигателни качества и технически способности за 12-13 годишни футболисти.

В глава четвърта „Изводи и препоръки“, същите кореспондират и се основават на решаването на поставените изследователски задачи и произтичат от направения анализ, като дават отговор на формулираната научна хипотеза.

Докторантът има две публикации, които напълно отразяват научните търсения по темата. Авторефератът отговаря на изискванията.

В **заключение** ще отбележа, че личните ми положителни оценки за Данаил Иванов като научен работник се допълват и от състезателната му дейност в недалечното минало, както и от тренировката му работа с подрастващи футболисти. Тези позиции позволяват на докторантът да разполага не само с подробна информация и цялостен поглед върху състоянието, както на аматьорския и професионален футбол, а така също и на футбола сред подрастващите, вкл. планирането, управлението и контрола на спортната подготовка и възможност за пряко участие в организационно-управленските процеси. Всичко това е дало възможност на докторантът да направи изследвания с такъв задълбочен характер.

Рецензията дисертационен труд е разработен на много добро научно ниво, с нужната теоретична и приложна стойност в областта на футбола. Представеният дисертационен труд има завършен вид. Направеният задълбочен анализ на основни за футболната игра двигателни качества и технически способности за 12-13 годишни футболисти, проведеният експеримент и получените в него резултати, обогатяващи усъвършенстването процеса на подготовката на състезатели по футбол и повишаването на професионалната компетентност на спортнопедагогическите кадри работещи в сферата на футбола, както и актуалността на избора за изследване проблем, ми дават основание с убеденост да предложа на уважаемите членове на научното жури при НСА „Васил Левски“ да присъдят образователната и научна степен „Доктор“ на **Данаил Георгиев Иванов** в професионално направление 7.6. Спорт, докторска програма „Теория и методология на спортната наука“.

03.11.2020 г.

Изготвил становището:

/проф. Георги Игнатов, доктор/

• O P I N I O N

of a dissertation work, submitted for the acquiring of the Doctor educational and academic degree at the Football and tennis of Vasil Levski, National Sports Academy

Professor Georgi Vladimirov Ignatov, PhD
Sv. Kliment Ohridski Sofia University, Sports Department
Sport Games and Mountain Sports Division

TOPIC: Specialized methodology for training 12-13 year old football players

Author of the dissertation work: Danail Georgiev Ivanov

Dissertation Supervisor: Assoc. Prof. Emil Atanasov, PhD

In recent years, there has been a downward trend in the age for starting organized football classes. This changed the methodological content and structure regarding the training of young players. On the other hand, the early inclusion in the representative teams places high demands on the work in football schools with teenagers.

Solving the problem of many years of training of young players is associated with attempts to empirically justify new models and approaches to work that reflect the needs of practice. The research and experimental work in the annual cycle with 12-13 year old young football players is of great importance for the development of young football players. This age is defined as the basis for their development. This is because it involves the transition from one stage of human development to another. In football, it is defined as the end of the period of early training in the game. It is generally accepted that the gaps in the preparatory ages affect the abilities and development of the athlete in his professional direction and can hardly be compensated in time. In this sense, the topic is relevant and important for the training of promising young players. Everything related to the optimization of the training process in adolescent football players deserves approval and increased research interest. This is my point of view from which I will analyze and give my assessment of the ideas and results in the dissertation on „**Specialized methodology for training 12-13 year old players**“.

The dissertation is formed in one book body with a volume of 156 pages, of which 117 main text, containing 47 tables and 24 figures, 8 pages of used literature, as well as 31 pages of appendices. Structurally, the work is constructed correctly, including an introduction, three main chapters, conclusions and recommendations formed as a fourth chapter and literature

used. As a structure, volume and sequence of the exhibition, the proposed dissertation meets the basic requirements for such developments.

For the preparation of Chapter One, in a volume of 81 pages, 113 sources were used, of which 49 sources in Cyrillic, 58 in Latin and 6 Internet sites. In this part of the work Danail Ivanov consistently acquaints us in detail with the patterns, factors and indicators of human development and growth. A thorough analysis of the age characteristics of the child's body has been performed. A characteristic has been made and the peculiarities of puberty and prepuberty are revealed, incl. and physiological changes in the body. The author acquaints us with the selection and selection, incl. talent identification. Reveals the physical indicators and genetic dependencies of motor skills, as well as the comprehensive development of motor abilities in adolescents. The development of conditioning abilities in terms of age and sensitive periods for the development of motor skills, technical, tactical and psychological training of adolescent football players in theoretical and especially in applied and methodological aspects is considered in great detail. The formation of motor skills and habits in sports is also considered. We are also familiar with the control and optimization of the preparation process. The publications on the topic have been creatively researched. The study of the state of the problem was carried out competently and in the necessary scientific style. At the end of the first chapter, the doctoral student has developed a short and clear and well-constructed working hypothesis, which forms the concept of the dissertation.

In the second chapter „Purpose, tasks, methodology and organization of the study“, in its logical sequence in a volume of 20 pages are presented the purpose and the resulting five main tasks, formulated clearly and precisely and giving a clear idea of the intentions of the doctoral student.

The author has described the object, subject and subject of his research, and the applied research methods allow for objective analysis to achieve the goal and objectives of the work. The organization of the research and the tests for sports pedagogical control are described in detail. At the end of the second chapter are described in detail the parameters and structure of the applied model for training 12-13 year old football players in the pedagogical experiment.

In structural terms, the development of Chapter Two is scientifically sound and fully satisfactory, and its content contributes to the high value of the dissertation. In general, the positive aspects of what is written in this chapter relate to the clearly established methodological setting of the study, the appropriate and multifaceted research methodology. A very good impression in this chapter is made by the sequence in which the organization and

realization of the experiment are presented and the precisely selected and described in detail tests for control and evaluation of the achieved results. The doctoral student solves the set tasks for achieving the set goal of the research, through a well-chosen methodological base and the used technical means and methods for collecting the empirical data.

The third chapter, „Analysis of the results“ has been developed at a very good scientific level. This part of the dissertation, which is 26 pages long, analyzes the results of the survey with 116 football specialists occupying positions in coaching schools in the system of children's and youth football, senior coaches of amateur and professional clubs in Bulgaria. A variational and comparative analysis of the results of the study with the experimental group consisting of 24 athletes of PFC „Levski“ – Sofia and the control group consisting of 19 athletes of PFC „Beroe“ – Stara Zagora is presented. Based on the statistical processing, an accurate interpretation of the objective indicators of the conducted tests was performed. A significant contribution to the practice is the conducted correlation analysis of the results and the illustrated dependences between the technical abilities and the physical qualities. The results of the conducted tests unequivocally show that the experimental methodology in the annual cycle increases the efficiency of the training work in the experimental group.

From the extended scientific research, the research and analyzes made in this part of the dissertation allow me to point out the following main contributions to the practice:

1. Data on the nature and changes in motor potential, as well as their correlations with the main mental, technical-tactical and physical indicators are provided.
2. A complex methodology for training 12-13 year old football players has been created and tested.
3. A test battery has been created for control and evaluation of basic motor skills and technical abilities for 12-13 year old football players.

In Chapter Four „Conclusions and Recommendations“, they correspond and are based on the solution of the research tasks and follow from the analysis, giving an answer to the formulated scientific hypothesis.

The doctoral student has two publications that fully reflect the scientific research on the topic. The abstract meets the requirements.

In **conclusion**, I will note that my personal positive assessments of Danail Ivanov as a researcher are complemented by his competitive activities in the recent past, as well as his coaching work with teenagers. These positions allow the doctoral student to have not only detailed information and a comprehensive view of the state of both amateur and professional football, as well as football among teenagers, incl. planning, management and control of

sports training and the opportunity for direct participation in organizational and management processes. All this has enabled the doctoral student to do research of such a thorough nature.

The peer-reviewed dissertation is developed at a very good scientific level, with the necessary theoretical and applied value in the field of football. The presented dissertation has a completed form. The in-depth analysis of basic motor skills and technical abilities for 12-13 year old football players, the conducted experiment and the results obtained in it, enriching the improvement of the process of training football players and increasing the professional competence of sports teaching staff working in football , as well as the relevance of the problem chosen for research, give me reason to confidently suggest to the esteemed members of the scientific jury at National Sports Academy „Vasil Levski“ to award the educational and scientific degree „Doctor“ to **Danail Georgiev Ivanov** in professional direction 7.6. Sport, doctoral program „Theory and methodology of sports science“.

03 November 2020

Prepared the opinion:

/Professor Georgi Ignatov, PhD/